

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novum Gratiæ Prodigium: Sive Vita Venerabilis Matris,
Sororis Joannæ à Jesu Maria Monialis Præcipui D. Claræ
Coenobii In Bvrgos**

**Ameyugo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

Caput V. De virtutibus quas Deus sponsam suam in pueritia docuit: de quo
zelô, quô easdem illa exercuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37120

16 VITÆ VENERABILIS MATRIS

*Quælibet
ad Deum
peruenien-
dum.*

*Sexennis
puellula ja-
Cruci fe-
rende ap-
petatur.*

*Christus
per Ange-
los crucem
missus Jo-
anna.*

nuit, intravitque illiē ancilla ad eam, quæ ex occulto, omnia illi gesta audierat ac viderat. Aitque „illi: parvula quidnam agis? quō- „cum sermonem miscuisti? Illa velut parvula candidâ simplicitate respondit, cum parvulō quodam pusione, mira pulchritudinis & sua- „vitatis, qui mihi dixit: quod me „in regnum Patris sui velit intro- „ducere; Et vis nē tu lubeas ac „prompta (iterat ait ancilla) cum „eo illuc ire? Etiam, reponit par- vula, quia multa bona loquitur mihi, ac me docet. Hæc illi sexenni evenere. Tam tempestivè erexit se ad ferendam Crucem, Sponsumque suum amantissimum imitan- dum.

Haud tamen solo bono isto Sponsæ suæ affectu ac promptitudine ferendæ crucis contentus erat Dominus; sed cordi ejus simul & semet infigere voluit: Itaque quadam dierum vidit complures ad se venientes Anglos, quorum unus mirè splendentem gestabat manu Crucem, cæteri induiti erant prælongis ac fluentibus togis, candore nivei vincentibus, quamvis eorum desuper sacerdotali stolâ crucibus ex omni parte oblitâ operiebatur; Igitur circumdantes eam Angelii, brachia arctè trinxerè stolâ, porrò gestabat crucem Angelus, eam humero illius imponens, „aitque. Crucem hanc mittit tibi „Sponsus tuus pro totâ vitâ tuâ, „velut pretiosum suum monile. „Hæc est clavis cordis illius, quod „Gazophylacium est omnia the-

saurorū Patris ejus: Hæc est scala, ⁹⁹ & viæ Dux ad superna, suiq; æter- nam frutionem. Suscepit Crucem hanc Sor. Joanna, profundissimâ demissione ac reverentiâ, brachiis que eam complexa, firmissimè sta- tuit, totò vitæ suæ decutsu, nun- quam eam deponere. Super illud *Eam avide* *divinæ Sponsæ effatum in Canti- excipie.* co Canticorum. Trahe me posite, & curremus in odorem unguen- torum tuorum. (*Cantic. i. v. 3.*) Mellitus Doctor Bernardus singulare affectu, verborumque suavi- tate Christum Salvatorem nostrum alloquitur: quæproposito nostro non inconcinnè quadrant. O Do- mine, inquit ille: quām pauci sunt, qui ista dicunt; & pauciores qui faciunt! (*Bern. in Cantic. serm. 2.*) Volumus quidem omnes regnare, tecum, sed non omnes volumus pati, tecum; volumus quidem tua di- vinitate frui, sed per angustam cru- cis viam te sequi recusamus. parvu- la nostra Joannan sic egit: sed ^{Neque un- quam de-} *fernit.* saa in tenellâ ætate crucem Domini summò amore compl. xi est; ne- que eam unquam deferrere voluit.

C A P U T V.

De virtutibus, quas Deus Sponsam suam in pueritiam docuit: deque zelo, quo eisdem illa ex- ercut.

*E*xortæ cum ineunte ætate virtu- tes cæteras omnes longò post se intervallò relinquunt. Quod cur- rus ille Cherubicus apud Ezechie- lem (*Ezech. c. i. v. 10.*) cætera inter myste-

mysteria quorum ille plenus est, de-notasse videtur: Juncta ei quidem legimus quatuor alata animalia; super-volabat tamen omnibus Aquila, si-quidem ei primò ab ortu ala crevēre; aliis verò sensim & tempore succeda-neo crescunt; Sor. Ioanna nata est mundo, ut velut generosa Aquila, cælum peteret, seseque volatu ad su-periora attolleret, Cui proinde ipsa ab infantia, DEUS alas induxit. Posteaquam in orandi methodo in-stitutæ fidei nostræ mysteria explicu-
it Sponsam suam profundissima hu-militate, quæ primus fundamentalis lapis Christianæ perfectionis est sta-bilivit. Atque ut sapiens Architectus, qui quanto altiorem fabricam molitur, tanto altius fundamentum ponit, sic quia altum cumprimis virtutis, perfectionisq; adficiunt in Sponsa sua machinabatur DEUS, profundissimâ eiusdem animam in humilitatis vasi locavit.

Tres hu-militate gradus
Christus Ioannam in humili-tate funda-tat.
Divi Bonaventura ac Bernardus aiunt (S. Bonaventura 6. Re. c. 22. S. Bernardus serm. 3. in cantic.) hanc virtutem tres gradus complecti, qui gradatim se iplos transcendunt: Primi-
mus est, de se ipso humiliter sentire, seque ipsum vili pendere. Alter est optare etiam ab aliis vili pendere; ita ut à nullo laudari, sed ab omnibus potius contemni cupiamus. Tertius est toto ex corde, Christi exemplo, sese abiicere, humiliare, (Matt. 11. v. 29.)

Summū in humili-tate quid fit.
nihilque facere, etiam tunc, cum DEUS gratiâ speciali nos visitat & altius altiusque evehit. Hoc summū est, quod cor animusque ritè humilis præstare sufficit.

Non equidem magni pendendus

est is, qui cum nullam se exaltandi causam habeat, se deprimit. Hoc in supremo ac sublimissimo humilitatis gradu fundavit Sponsam suam Ioan-nam DEUS, dum quandoque in suo Sacrario parvuli IESU vocem audi-vit, ita ut verba eius animam illi pe-nitissimè penetrarent. Sponsa mea (aiebat ille) vnicè cupio te plurimum humilem esse, atque in virtute meam sanctissimam matrem summò ardore sequi, in quā tam excellenter humili-tas eluxit, ut se Ancillam meam re-putaret, summo etiam in honore (Luc. 1. v. 38.) nimurum posteaquam eam in matrem mihi elegi; pari mo-dote geras oportet. Dum certis me tibi ut sponsa abdandiri, tunc te vi-lissimam creaturam credere reputa-re que debes, atque altissimā tuę vili-tatis cognitione tibi persuadere, quod omne bonum quod in te est à mea liberalissimā manu profectum sit, cumque matores p̄t̄ alii gra-tias consequeris, ideo solum fieri, quod ego ita velim, non vero quod tu id merearis. Talibus prorsus mel-leis dulcibusque verbis, Christus Dominus Sponsæ suæ ardentissimū infixit desiderium imitandi humili-tatem sanctissimæ Virginis MARIAE Quod tam eximum propositum pro-tinus cœpit executioni mandare; mi-ro raroque prorsus factō, quod tamen mirandum magis est, quam imitan-dum. Quemadmodum ei à Domino dictum erat, quod sanctissima eius mater, Regina dum esset, sese ancil-lam fecerit, ita etiam post prædictam divinam admonitionem Sor. Ioanna non solum servitutem cordi suo altè impressit; sed etiam ut se ipsam, ceu

*Doctrina
eximia
Christi de
sancta
matre sua
in humili-
tate se-
quenda.*

R III
36

C manci-

mancipium DEI, actu ostenderet,
 admirans Ioan- DEo que ex toto transcriberet, forc-
 ne ham- pem quampiam igni immisit, & fer-
 litatis ar- mè cudentem ingenti spiritus ardore
 dor ac impulsu, tenellâ suâ manu arrepta-
 tam fortiter, utriusque genæ appressit,
 ut tali inustione ac stigmate, velut
 Domini sui signo, servam se ac man-
 cipium IESU profiteretur, talemque
 se ei statueret. O Heroicum facinus
 ardensque devotionis Fervor! O
 magna Parvula! quam belle agno-
 visti, melius esse Ancillam mancipi-
 umque cœlestis Regis, quam Reginâ
 orbis dici ac esse: Quaidoquidem
 Maiestas terrena propriè servitus
 est, Divina vero servitus omni regno
 maior æstimanda.

*à matre
ceditur
virgis*

Vbi suam Joannam sic male ab se-
 met ipsa acceptam faciemque fæde
 notatam confexit mater, irâ protin-
 us excandescens filiolam suam vir-
 gis peracriter cecidit. Bene illa qui-
 dem maleque ex æquo egit. Male e-
 quidem, quia factum hoc revera ab
 ingenti Divino impulsu processit, et
 ratque ideo præmio quam poena dignus. Bene autem fecisse videri possit
 quia secundum humanum iudicium
 excessus iste corruptione dignus. Sic
 parvula nostra, una ex parte tam ma-
 le se fauciā, altera tam acriter se cæ-
 sam videns, accessit suum parvulum
 IESUM, aitque: Quid tibi videtur
amabilis
cum IE-
SVlo ex-
postulatio

„Domine? Placetne Maiestati tuæ,
 „quod ipsa me ita trahaverim, &
 „propterea ita correpta fuerim? Fe-
 „ciid ego, ut tuo Divino sermoni
 „morem gererem; sèpius mihi o Do-
 „mine tuos dolores narrasti; ideoq;
 „ego te nunc accedo perbelle con-
 „tenta, si enim Pater tuus mea causa

„flagris te cædi permisit, & mater
 „mea tui causa cecidit me virgis, &
 „quidem atrociter.

Denique ab ea die in servam ac
 mancipium Domini confirmata est,
 atque ita in humilitate fundata, ut su-
 is ancillis sape memoro pedes oscu-
 lis dissuaviaret, ingentique fervore
 ab eis expeteret, ut inscia matre, for-
 des domus everere, lances orbesque
 abluere finerent. Quibus respondē-
 re ancillæ, quæ alioquin eam intime
 diligebant; Non convenit Virgo, ut
 hæc facias; econtra quærebatur Joanna:
 ecce nam ego vobis
*mira sui
desperatio*

præsto? Imo vos meliores me estis;
 Forte id est, quia Parentes mei divi-
 tiis afflunt? Ego vero oro DEUM
 ut eos inopes videam, tanto etiam ut
 sint humiliores. Sic ubivis Joanna:
 gebat, seque gerebat velut imitatrix
 Christi, mitis & humilis corde, quæ
 germana est humilitas.

Semper humilitati Junctus est ti-
 mor Domini. Hic porro (ut docet
 S. Augustinus in Psal. III.) est la-
 pis angularis cui tota virtutis moles
 innititur, primumque est principium
 sanctorum: Id in quadam revelatione
 D. Gertrudi DEUS aperuit, (Vit. S.
 Gertr. L. I c. 13.) dum eius manibus
*Humili-
tas ac
Timor
Dominii
semper
una inco-
dunt.*

virentem Virgam insereret, dicens:
 Hac virga est timor Domini, sicut
 Pastor Virga pastoritia greges suas
 pascit, regitque; à noxiis vel prohibi-
 tis pascuis abstinet, eosque ad tutu-
 proficia salubriaque ducit, ita quæ-
 vis anima debet virga sancti timoris
 suos sensus potentiasque regere, ne-
 que sinere ut regulas ac limites ratio-
 nis, metasve Virtutis transgrediantur
 Virgam hanc Divini timoris non so-
 lum

Ium manui nostræ Soror Ioannæ in-didit DEUS, sed etiam cordi eius infixit. Habebat ea in tantilla etiam ætate, consuetudinem sese in speculo mortis contemplandi, ut tanto melius vitam suam ordinare, componereque posset. Cum igitur quādoque suo in Sacello imaginationi profunde immersa esset quasi tā foret sepulta ut id tā efficacius cordi infigeret, scabellum quoddam altari proximum apprehendens sese intra illud situ mortuali collocavit, cæpitque cogitare se iam se pulchro iacere inclusam. Hæc inter circum-dedit eam caterva infernalium spi-rituum velut fomentum Leonum aviditate maxima hanc innocentem ovi culam deglutire gestientium. Sed Divinus Pastor, qui eam ut sponsam deamabat, apparuit illico nudo cum ense, quem ubi manu sua vibravit, ad lumen radiorum eius, e vestigio stigæ umbræ illinc profugere. Divinum hoc adiutorium eam abunde confirmare, omnemque timorem ac tremorem poterat effugare; sed profunda ex humilitate dupliciter illam visionem interpretabatur, metuebatne præsens illud auxilium gratiaque Christi Domini forte illusio falsaque imaginatio, & econtra ne illa malignorum spirituum apparitio vera fuerit, quandoquidem sua opinione ipsa infernū promerita esset. Quapropter tota tremore concussa, ac fere obrigida, tamque sacro illo metu plena erat, ut toto ex animo firmissime statuerit. *verus timor quid retc prout ipsa Christi Sponsa in operetur.*

DEUM offendere.

Sed dicere quispiam posset, tñ morem hunc servilem esse, qui in vita spirituali pro perfectione habendus non est. Hanc obiectionem ut evertam, advertenda est cum primis communis Theologorum à Spiritu sancto inspirata doctrina

(Ecole. 25. v. 16.) quod nimurum servilis timor initium sit filialis meritusqui à perfectissima charitate drevatur. Quamobrem consuevit DEUM sanctis animabus servilem principio timorem indere ad inducendum eo pacto filialem.

Timor ser-vilis est principium filialis.

Non venit, ait Divus Augustinus (*tratt. 9. in Ep. Ioan.*) timor Domini in animam ut ibi maneat, sedem habitationemque sigat, sed ut charitatem introducat: Amor est scopus finisque, timor autē est initium, & hoc initium sequitur statim finis, videlicet ipsa charitas; Ita prorsus evenit nostræ sorori Ioannæ Vix namque timorem illum, regi-
men affectuum suorum assumpsisse intus persensit, cum illico ardentissima Charitas, intima eius subiit, quæ foras timorem expulit, perinde ac ignis calorque frigus. Operatio,

*Operatio
& effectus
timoris est
exclus hor-
oris divi-
ni.*

ait Divus Ambrosius (*de Isaac. c. 8.*) in quā hæc virtus magis elucescit, est zelus honoris dilecti, atque ut anima eius læsionem intime sentiat. Hic excellens gradus, & flamma perfectissimæ charitatis; tanto-pere aucta pérpetuo invalescet in corde Sororis Ioannæ post illam de quā ante egimus visionem, ut mortis instar ei esset audire aut videre, quidquid DEUM offendere possit;

cor ei tum rumpitur, oculique

C 2 evade-

R III
36

*Qui chari-
tate intro-
ducis.*

evadebant gemini lachrymarum fontes.

Gradus iste charitatis nunquam sat verbis calamoque exprimi potest. siquidem eius dignitas inexplicabilis est. Quod in aliquâ needum fere rationis compote puellulâ, tam nobilis operatio benevolæ voluntatis ac zeli honoris gloriæque tui conditoris reperta sit. quis orosyncero in corde illo omnes effetus istos operatus est.

Pauper-tatis amorem ei Christus D. annis m- sis inge- nerauit.

Non verbis solum, sed & exemplis, typis, figurisque Sponsam suâ paupertatem edocebat Diuinus Sponsus: quæ splendor est omnium aliarum virtutum quam ipse numquam non adamavit, tota vita sua deseruit. Pericope ei in mendicabili formâ apparuit, unde illa tantum eius virtutis amorem concepit, ut si forte pauperem conspiceret, summo eum honore prolequeretur, quoniam in eo sponsum suum Christum IESUM ob oculos sibi statuerat. Dam domi suâ omnia affluere & superfluere. Pauperesque defectum rerum penuriamq; sustinere conspicere amarissime flebat, nec facile animum suum solari posuit instanter precabatur DEUM, ut se parentesque suos ad paupertatem red geret. cui postulato euam sua Majestas afflensit, pro ut infra videbimus. Prinsquam tamen id fieret, in consideratione, quod Spōsus suus cum dives esset, propterea nos egenus factus est, cogitavit, quomodo ipsa etiam pauper fieret, cum dives esset. Ad eum finem pactum init cum puella illa orba, quæ in domo eius educabatur, ut

foras exiret, Eleemosynas corrrogatum, sibique emendicata servaret, vicissim vero suos ei cibos illa assertaret, sic ubi mutuo conventum est recipiebat se filenter in supremâ ædium, ibique seorsim depositis utrinque vestimentis, Joanna pauperis puellæ. hæc vero illius vestes inuebat. Tu m accedens ad pauperem petebat intuitu DEI amoris eleemosynam, & paupercula illa tribuebat ei emendicatum panem. Et quanquam pauper hæc orba lepræ propemodum obsita, aspectuque horrida esset, tamen e manu eius lubens fragmenta panis accipiebat, eisque cupide yesceratur, asseverabatque omni ea melle sapidiora esse. Quid non vincit amor! Tali modo Sponsa Christi Joanna in sua efflorescente ætate paupertatem adamavit, ut vel eius mentio aut imaginatio gaudium ei & gloriatio ex adverso divitiae Crux mera & tormentum esset.

CAPVT VI.

De patientia, quam habuit soror Joanna in adversitatibus: & de pœnitentia, quæ in primis in vices exercerat.

Divus Papa Leo, ut supremam maximamque perfectionem virtutis saluatoris nostri Domini JESU Christi in compendio a principio ad finem usque depictam nobis proponeret, ait (Serm. 2. de Ephiph.) Christo Domino nihil in virili ætate suaque in passione defuisse de infantili mansuetudine, neque in infantia

Vide mi- rum quel- la artifi- cium co- tende paupera- tis.